..... **.....**

Kod ucznia ***Suma punktów***

Stopień I

KONKURSU GEOGRAFICZNY

dla uczniów szkół podstawowych

województwa pomorskiego

rok szkolny 2021/2022

15 października 2021

Temat: Ziemia i człowiek

Instrukcja:

1. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 18 zadań.
2. Czytaj bardzo uważnie wszystkie teksty, w których znajdziesz potrzebne informacje.
3. W zadaniach zamkniętych spośród podanych odpowiedzi wybierz jedną właściwą i zakreśl ją znakiem **X.**

Przykład: A B C D

Jeśli przez pomyłkę zakreślisz nieodpowiednią literę, otocz ją kółkiem, po czym zakreśl znakiem **X** właściwą literę.

Przykład: A B C ⊗ D

4. Odpowiedzi w zadaniach otwartych wpisz w wyznaczone miejsca pod treścią zadań.
5. Gdy popełnisz błąd w zadaniach otwartych, przekreśl złą odpowiedź i obok napisz poprawną.
6. Do udzielania odpowiedzi używaj czarnego lub niebieskiego długopisu albo atramentu.
7. Nie używaj korektora.

Na rozwiązanie zadań masz 45 minut.

Życzę powodzenia

Ewa Maria Tuz

Nr zadania	Liczba pkt	Otrzymane pkt
1.	1	
2.	5	
3.	2	
4.	1	
5.	4	
6.	1	
7.	1	
8.	1	
9.	1	
10.	2	
11.	1	
12.	1	
13.	1	
14.	1	
15.	2	
16.	1	
17.	2	
18.	2	
Razem	30	

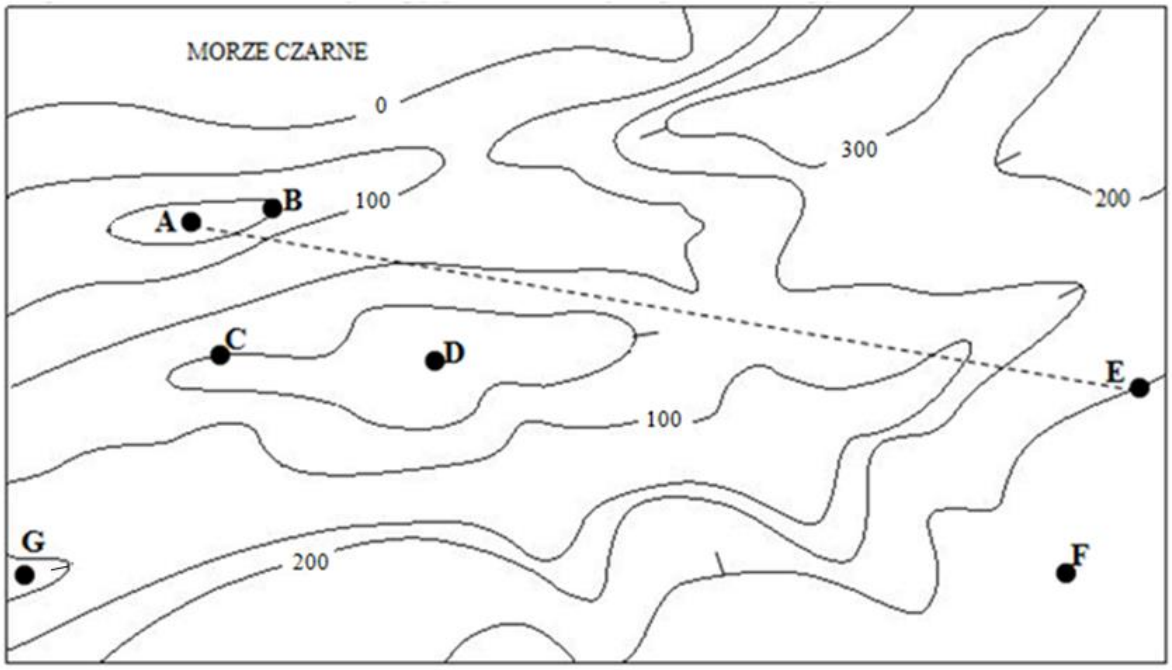
Zadanie 1 **(0 – 1 pkt)**

Spośród poniżej podanych skal wybierz tę, która jest największa (zaznacz poprawną odpowiedź):

A. 1: 2 000 000,
B. 1cm – 5,5 km,
C. 1cm – 700 m,
D. 1: 100 000,

Zadanie 2 **(0 – 5 pkt)**

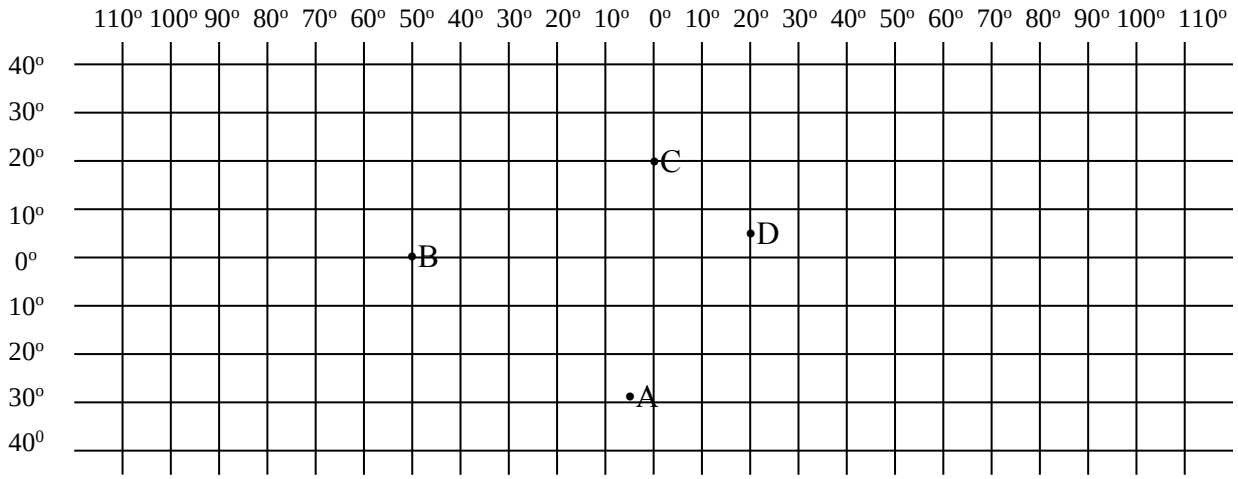
Zapisz poprawne odpowiedzi na pytania zawarte w tabeli na podstawie poniższej mapy poziomicowej.

		Odpowiedź
A.	Który z punktów znajduje się w depresji.	
B.	Który z punktów znajduje się najwyżej.	
C.	Na jakiej wysokości bezwzględnej znajduje się punkt D.	
D.	Ile wynosi wysokość względna punktu E względem punktu C.	
E.	Ile razy turysta poruszający się po linii prostej z punktu A do E będzie musiał podchodzić pod górę.	

Zadanie 3 **(0 – 2 pkt)**

Dobierz poprawne współrzędne geograficzne do punktów A, B, C, D.

Współrzędne geograficzne:	Litera przyporządkowania
0°, 50°W,	
5°N , 20°E,	
30°S , 5°W,	
20°N , 5°E,	
20°N, 0°	

Zadanie 4 **(0 – 1 pkt)**

Jeżeli w południe słoneczne gnomon nie rzucał cienia, to oznacza, że obserwacja prowadzona była:
(zaznacz <u>jedno błędne</u> dokończenie zdania)

A. 23 września na równiku,
B. 22 czerwca na zwrotniku Raka,
C. 22 grudnia na zwrotniku Koziorożca,
D. 22 grudnia na biegunie południowym.

Zadanie 5 **(0 – 4 pkt)**

Zapisz obok poniższych zadań literę P jeśli zdanie jest prawdziwe lub F, jeśli jest fałszywe:

Galaktyka, w której położona jest Ziemia nosi nazwę Drogi Mlecznej.	
Wszystkie galaktyki mają nieregularny kształt i jedno z ich cech jest jasność.	
Planetoidy to małe ciała niebieskie krążące wokół planet i świecące własnym światłem.	
Księżyce to małe ciała niebieskie pochodzące najprawdopodobniej z rozbicia jednej wielkiej planety.	

Zadanie 6 **(0 – 1 pkt)**

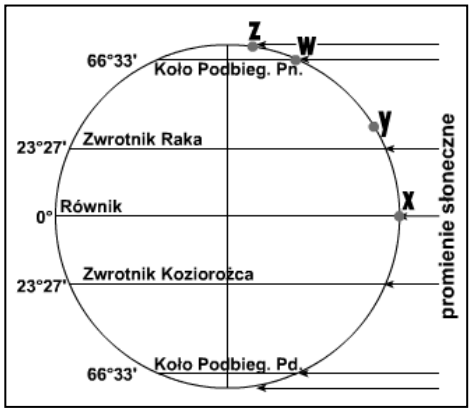
Obrót Ziemi wokół własnej osi trwa 23 godziny 56 minut 4 sekundy. Odpowiada to okresowi:
(zaznacz poprawną odpowiedź)

A. obiegu Ziemi wokół Słońca,
B. obiegu Księżyca wokół Ziemi,
C. obrotu Ziemi wokół własnej osi,
D. obrotu sfery niebieskiej względem Ziemi.

Zadanie 7 **(0 – 1 pkt)**

Poniższy schemat przedstawia oświetlenie Ziemi. Na jego podstawie odpowiedz na pytanie.
Który z punktów W, X, Y, Z otrzymuje najmniejszą dawkę promieniowania słonecznego w ciągu roku?

A. W,
B. X,
C. Y,
D. Z.

Zadanie 8 **(0 – 1 pkt)**

Na jakiej wysokości zobaczy Gwiazdę Polarną obserwator, który znajduje się na równiku?
(zaznacz poprawną odpowiedź)

A. 0^0,
B. 45^0,
C. 60°,
D. 90^0

Zadanie 9 **(0 – 1 pkt)**

Wędrowiec poszukiwał skarbu. Po długiej i trudnej wędrówce dotarł do miejsca zaznaczonego na mapie, wokół po horyzont rozciągało się pustkowie. Jeszcze raz sprawdził na GPS swoją pozycję, wszystko się zgadzało. Wyciągnął instrukcję i przeczytał:

1. idź 10 kroków na południe,
2. skręć na wschód i idź 20 kroków.

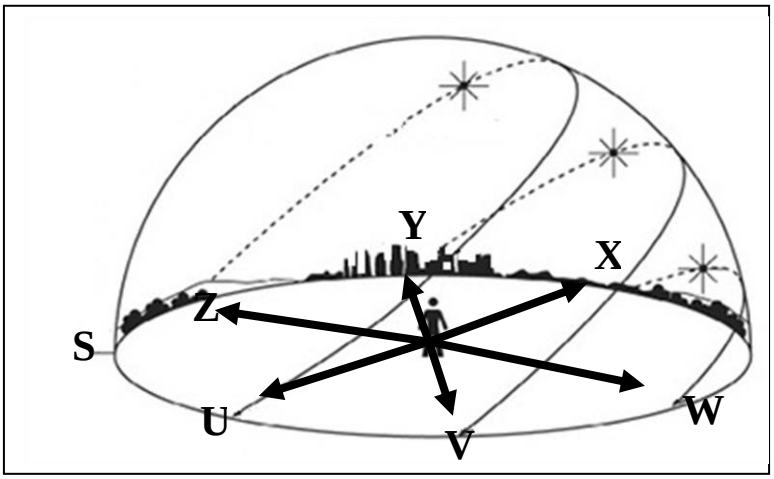
Przeczytał i w tym momencie zrozumiał, że albo się pomylił, albo go oszukano. Nie mógł wykonać pierwszego polecenia. Dokąd dotarł podróżnik?

Poprawna odpowiedź: ……..

Zadanie 10 **(0 – 2 pkt)**

Polecenie 1 i 2 wykonaj na podstawie poniższego schematu przedstawiającego drogi Słońca nad horyzontem w dniach rozpoczynających kalendarzowe pory roku.

1. Na widnokręgu opisano tylko jeden kierunek świata "S". Która z podanych liter wskazuje miejsce wschodu Słońca w dniu 22 czerwca? Poprawną odpowiedź zaznacz + w poniższej tabeli.

U	V	W	X	Y	Z

2. Wybierz prawidłowe dokończenie zdania. Rysunek wykonano dla miejsca położonego:
   A. pomiędzy Zwrotnikiem Raka, a Zwrotnikiem Koziorożca,
   B. na południe od Zwrotnika Koziorożca,
   C. na północ od Zwrotnika Raka,
   D. na Zwrotniku Koziorożca,
   E. na Zwrotniku Raka.

Zadanie 11 **(0 – 1 pkt)**

22 XII o godzinie 24:00 kapitan statku zanotował wysokość Słońca 0^0 nad południową częścią horyzontu. Na jakiej szerokości geograficznej znajdował się statek (wybierz poprawną odpowiedź)?

A. 90^0N ,
B. 90^0S,
C. $66^0$33´S,
D. $66^0$33´N.

Zadanie 12 **(0 – 1 pkt)**

Wskaż współrzędne geograficzne punktu, w którym w dniu 22 grudnia Słońce góruje po południowej stronie nieba na wysokości 52^0, a południe słoneczne jest o 6 h 24 min wcześniej od południa słonecznego czasu uniwersalnego. (zaznacz poprawną odpowiedź)

A. 14^0 33’ N, 96^0 W
B. 14^0 33’ S, 96^0 W
C. 14^0 33’ N, 96^0 E
D. 14^0 33’ S, 96^0 E

Zadanie 13 **(0 – 1 pkt)**

Rozpoznaj obiekt geograficzny (oznaczone literą X) przedstawiony na zdjęciu satelitarnym (wybierz poprawną odpowiedź):
Mapa może być obrócona i nie jest zorientowana

A. Kanał Sueski,
B. Cieśnina Ormuz,
C. Cieśnina Gibraltarska,
D. Cieśnina La Perouse'a.

Zadanie 14 **(0 – 1 pkt)**

Która ze stolic europejskich położona jest najbliżej bieguna północnego?
(zaznacz poprawną odpowiedź)

A. Warszawa,
B. Moskwa,
C. Londyn,
D. Oslo.

Zadanie 15 **(0 – 2 pkt)**

Poniższe zdjęcie przedstawia archipelag wysp leżących na Morzu Egejskim. Zapisz nazwę tego archipelagu oraz nazwę największej wyspy widocznej na tym zdjęciu.

Archipelag

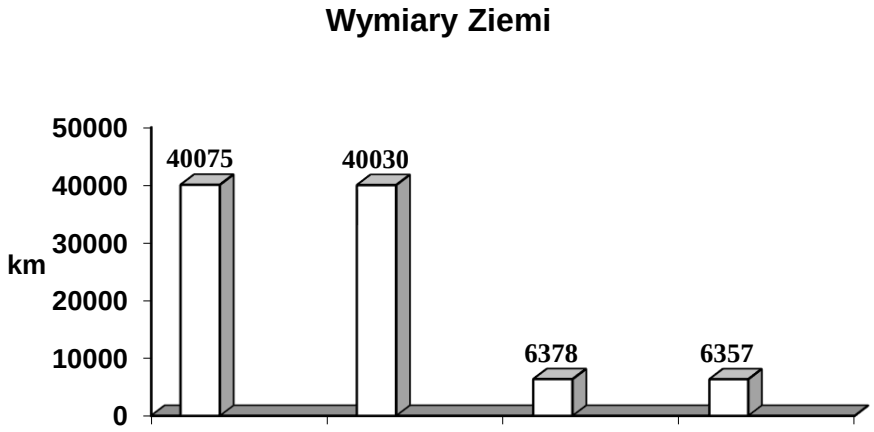
……

Największa wyspa

……

Zadanie 16 **(0 – 1 pkt)**

Poniższy wykres słupkowy przedstawia wymiary Ziemi. Rozpoznaj i zaznacz ten zestaw odpowiedzi, który w poprawnej kolejności przedstawia wymiary Ziemi.

A. obwód południkowy, obwód równika, promień biegunowy, promień równikowy,
B. obwód równika, obwód południkowy, promień biegunowy, promień równikowy,
C. promień równikowy, promień biegunowy, obwód równika, obwód południkowy,
D. obwód równika, obwód południkowy, promień równikowy, promień biegunowy.

Zadanie 17 **(0 – 2 pkt)**

Zaznacz literą X <u>tylko</u> zdania prawdziwe:

1. Eurazja jest mniejsza od Azji.
2. Azja z Afryką ma lądowe połączenie.
3. Powierzchnia obu Ameryk jest mniejsza od powierzchni Azji.
4. Grenlandia jest najmniejszym kontynentem na Ziemi.

Zadanie 18 **(0 – 2 pkt)**

Rasy ludzkie (odmiany ludzkie) wyodrębnia się głównie na podstawie (podkreśl **tylko błędne** odpowiedzi):
barwy skóry, miejsca zamieszkania, kształtu włosów, nosa, warg, oprawy oczu, profilu twarzy, przynależności religijnej.